

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 29 april 2022

299/2022

Lag

om ändring av lagen om indrivning av fordringar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om indrivning av fordringar (513/1999) 5 §, rubriken för 5 a §, 6 § 1 mom., 7 §, 10 § 3 mom., 10 a § 1 mom. 1 punkten, 10 e och 10 f § och 13 § 2 mom., sådana de lyder i lag 31/2013, samt
fogas till lagen nya 5 b och 10 g–10 j § som följer:

5 §

Betalningskrav när en konsumentfordran drivs in

Den som yrkesmässigt bedriver indrivningsverksamhet ska, vid indrivning av en konsumentfordran för någon annans räkning eller indrivning av en konsumentfordran som enbart i indrivningssyfte överförs till den som bedriver indrivningsverksamhet, ge eller sända gäldenären ett betalningskrav. Ett betalningskrav får inte ges eller sändas förrän gäldenären efter det att fordran förfallit till betalning har påmint om fordran och det har gått minst 14 dagar från det att betalningspåminnelsen lades fram eller sändes.

Ett betalningskrav ska vara skriftligt. Det får dock lämnas till gäldenären också på något annat varaktigt sätt, om gäldenären separat skriftligen eller elektroniskt har gett sitt samtycke till att betalningskrav får lämnas på det sättet. Samtycke kan ges antingen till den som yrkesmässigt bedriver indrivningsverksamhet eller till borgenären. Samtycket får gälla i högst 12 månader och gäldenären har rätt att när som helst återta sitt samtycke. Av samtycket ska framgå åtminstone

- 1) vilket varaktigt sätt att lämna betalningskrav som kan användas,
- 2) den aktör som yrkesmässigt bedriver indrivningsverksamhet som har rätt att använda ett sådant varaktigt sätt att lämna betalningskrav som avses i 1 punkten,
- 3) vilken fordran eller vilka fordringar samtycket gäller,
- 4) datum för när samtycke gavs och samtyckets giltighetstid.

Utöver vad som föreskrivs i 2 mom. får betalningskravet lämnas till gäldenären på något annat varaktigt sätt också om gäldenären efter det att fordran har förfallit till betalning uttryckligen har godkänt att meddelanden om fordran lämnas på detta sätt.

När ett betalningskrav lämnas till gäldenären på något annat varaktigt sätt ska den som yrkesmässigt bedriver indrivningsverksamhet tillräckligt noggrant säkerställa att betalningskravet de facto har nått gäldenären.

Om det för en gäldenär som uppnått myndighetsåldern har förordnats en intressebevakare för att sköta gäldenärens egendom och ekonomiska angelägenheter på det sätt som föreskrivs i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999), har även intressebevakaren rätt att skriftligen eller på något annat varaktigt sätt på begäran få de betalningskrav som gäller gäldenären. Samma rätt har en i lagen om intressebevakningsfullmakt (648/2007) avsedd fullmäktig som företräder en myndig gäldenär i dennes ekonomiska angelägenheter. För

sändande av betalningskrav till intressebevakaren eller den fullmäktige får ingen separat ersättning tas ut.

5 a §

Innehållet i ett betalningskrav när en konsumentfordran drivs in

5 b §

Betalningskravet och dess innehåll vid indrivning av andra fordringar än konsumentfordringar

Den som yrkesmässigt bedriver indrivningsverksamhet ska, vid indrivning av en annan fordran än en konsumentfordran för någon annans räkning eller indrivning av en annan fordran än en konsumentfordran som enbart i indrivningssyfte överförs till den som bedriver indrivningsverksamhet, ge eller sända gäldenären ett betalningskrav.

Ett betalningskrav ska vara skriftligt. Det får dock lämnas till gäldenären också på något annat varaktigt sätt, om gäldenären uttryckligen har samtyckt till att betalningskrav får lämnas på detta sätt. Samtycke kan ges antingen till den som yrkesmässigt bedriver indrivningsverksamhet eller till borgenären. Om samtycket gäller flera fordringar, ska gäldenären vid lämnandet av samtycket utöver det varaktiga sätt som ska användas även uppge vilka fordringar samtycket gäller samt samtyckets giltighetstid. Gäldenären har rätt att när som helst återta sitt samtycke. Om gäldenären inte har gett sitt samtycke eller har återtagit det, får ett betalningskrav dock sändas till gäldenären på något annat varaktigt sätt, om ett sådant sätt under skuldförhållandets lopp etablerat använts för att lämna meddelanden mellan borgenären och gäldenären, och gäldenären inte har meddelat en önskan om att betalningskrav ska lämnas skriftligen.

När ett betalningskrav lämnas till gäldenären på något annat varaktigt sätt ska den som yrkesmässigt bedriver indrivningsverksamhet tillräckligt noggrant säkerställa att betalningskravet de facto har nått gäldenären.

Betalningskravet ska innehålla åtminstone de uppgifter som avses i 5 a § 1, 3 och 4 mom.

6 §

Sådant krav på betalning av en konsumentfordran som framställs i domstol

Den som yrkesmässigt bedriver indrivningsverksamhet får, vid indrivning av en konsumentfordran för någon annans räkning eller indrivning av en konsumentfordran som enbart i indrivningssyfte överförs till den som bedriver indrivningsverksamhet, inte i domstol kräva att fordran betalas förrän ett betalningskrav enligt 5 § har getts eller sänts och de tider för betalning av fordran och framställning av anmärkningar som nämnts i kravet löpt ut. Om ett betalningskrav har lämnats till en gäldenär på något annat varaktigt sätt, får i domstol inte krävas att fordran betalas innan den som yrkesmässigt bedriver indrivningsverksamhet tillräckligt noggrant har säkerställt att betalningskravet de facto har nått gäldenären.

7 §

Användning av tratta

En betalningsuppsmaning där betalning krävs inom en viss tid vid äventyr att en underlåtelse att iakttä uppsmaningen offentliggörs eller antecknas i kreditupplysningsregistret

(*tratta*) får användas endast för indrivning av en klar och ostridig fordran som förfallit till betalning. Vid tillämpningen av denna paragraf betraktas en direkt utsökningsbar fordran som ostridig, om inte gäldenären har anfört grundbesvär eller utnyttjat något annat därmed jämförbart rättsmedel.

En *tratta* får inte användas för att driva in en konsumentfordran.

En *tratta* får inte sändas förrän gäldenären har getts eller sänts en betalningspåminnelse, där det uppställts en tidsfrist på minst 10 dagar för betalning av fordran eller för framställning av anmärkningar om fordran, och tidsfristen har löpt ut.

En *tratta* och en betalningspåminnelse enligt 3 mom. ska vara skriftliga. En *tratta* och en betalningspåminnelse får dock lämnas till gäldenären också på något annat varaktigt sätt, om gäldenären uttryckligen har samtyckt till att de får lämnas på det sättet. Samtycke kan ges antingen till den som yrkesmässigt bedriver indrivningsverksamhet eller till borgenären. Om samtycket gäller flera fordringar, ska gäldenären vid lämnandet av samtycket utöver det varaktiga sätt som ska användas uppge vilka fordringar samtycket gäller samt samtyckets giltighetstid. Gäldenären har rätt att när som helst återta sitt samtycke. Om gäldenären inte har gett sitt samtycke eller har återtagit det, får en betalningspåminnelse dock sändas till gäldenären på något annat varaktigt sätt, om ett sådant sätt under skuldförhållandets lopp etablerat använts för att lämna meddelanden mellan borgenären och gäldenären, och gäldenären inte har meddelat en önskan om att betalningspåminnelserna ska lämnas skriftligen.

När en *tratta* eller en i 3 mom. avsedd betalningspåminnelse lämnas på något annat varaktigt sätt ska avsändaren tillräckligt noggrant säkerställa att *trattan* eller betalningspåminnelsen de facto har nått gäldenären.

En *tratta* får offentliggöras eller anmälas för anteckning i kreditupplysningsregistret tidigast 14 dagar efter det att den sänts. En *tratta* får inte offentliggöras eller anmälas för anteckning i kreditupplysningsregistret senare än 60 dagar efter det att den sänts, om det inte skriftligen eller elektroniskt har avtalats något annat mellan borgenären eller den som borgenären överlåtit indrivningen till och gäldenären.

En vägran att betala en *tratta* får inte styrkas genom en offentlig myndighetsförrättning.

10 §

Ersättning för indrivningskostnader

Gäldenären är dock inte skyldig att ersätta indrivningskostnaderna, om borgenären eller uppdragstagaren har förfarit i strid med 4, 4 b, 4 c eller 7 § eller om den som yrkesmässigt bedriver indrivningsverksamhet inte har uppfyllt förpliktelserna enligt 5 och 5 a eller 5 b §, utom i det fall att det klandervärda i förfarandet eller underlåtelsen kan anses vara ringa.

10 a §

Maximibelopp för indrivningskostnader i samband med konsumentfordringar

Vid indrivning av en konsumentfordran får det av gäldenären krävas följande belopp för indrivningsåtgärder som nämns i detta moment:

- 1) en skriftlig eller på annat varaktigt sätt lämnad betalningspåminnelse, högst 5 euro,
-

10 e §

Maximibelopp för indrivningskostnader i samband med andra fordringar än konsumentfordringar

Vid indrivning av en annan fordran än en konsumentfordran får det av gäldenären krävas följande belopp för indrivningsåtgärder som avses i detta moment:

- 1) en skriftlig eller på annat varaktigt sätt lämnad betalningspåminnelse, högst 12 euro,
- 2) ett betalningskrav som avses i 5 b §, högst
 - a) 50 euro, om fordrans kapital uppgår till högst 500 euro,
 - b) 70 euro, om fordrans kapital överstiger 500 euro, men uppgår till högst 2 500 euro,
 - c) 90 euro, om fordrans kapital överstiger 2 500 euro, men uppgår till högst 10 000 euro,
 - d) 110 euro, om fordrans kapital överstiger 10 000 euro,
 - e) 50 euro, om fordran är direkt utsökningsbar,
- 3) hälften av det belopp som anges i 2 punkten, om det är fråga om ett nytt betalningskrav på samma fordran,
- 4) ett betalningskrav enligt 5 b §, högst 12 euro, om fordran drivs in av någon som bedriver indrivningsverksamhet i enlighet med 2 § 1 mom. 2 eller 3 punkten i lagen om registrering av aktörer som bedriver indrivningsverksamhet,
- 5) förlängning av betalningstiden på gäldenärens begäran, högst 10 euro,
- 6) en skriftlig eller på något annat varaktigt sätt framställd betalningsplan som omfattar hela den återstående fordran och som utarbetats tillsammans med gäldenären, högst
 - a) 30 euro, om fordrans kapital uppgår till högst 500 euro eller betalningsplanen omfattar högst fyra poster,
 - b) 45 euro, om fordrans kapital överstiger 500 euro, men uppgår till högst 2 500 euro och betalningsplanen omfattar mer än fyra poster,
 - c) 60 euro, om fordrans kapital överstiger 2 500 euro, men uppgår till högst 10 000 euro och betalningsplanen omfattar mer än fyra poster,
 - d) 75 euro, om fordrans kapital överstiger 10 000 euro och betalningsplanen omfattar mer än fyra poster,
 - e) utöver de belopp som anges i underpunkterna a–d, 5 euro per betalningspost från och med den sjunde betalningsposten, om det i betalningsplanen avtalats om fler än sex betalningsposter,
 - f) 30 euro, om fordran är direkt utsökningsbar,
- 7) för kostnader för användning av tratta, högst
 - a) 110 euro, om fordrans kapital uppgår till högst 500 euro,
 - b) 125 euro, om fordrans kapital överstiger 500 euro, men uppgår till högst 2 500 euro,
 - c) 140 euro, om fordrans kapital överstiger 2 500 euro, men uppgår till högst 10 000 euro,
 - d) 155 euro, om fordrans kapital överstiger 10 000 euro,
 - e) 110 euro, om fordran är direkt utsökningsbar,
- 8) en betalningsupplämnelse som lämnats för skapande av en presumtion som avses i 2 kap. 3 § 2 mom. 3 punkten i konkurslagen (120/2004), högst 100 euro, samt de faktiska kostnaderna för bevislig delgivning av betalningsupplämnelsen.

För andra betalningspåminnelser än sådana som avses i 1 mom. 1 punkten får de faktiska kostnader som påminnelsen medfört krävas. Kostnaderna får tas ut enligt de genomsnittliga faktiska kostnaderna för det slag av påminnelser som använts.

De faktiska indrivningskostnaderna får krävas av gäldenären, om indrivningen har förutsatt en exceptionellt stor arbetsinsats och därför medfört andra indrivningskostnader än sådana som anges i 1 mom. eller kostnader som överstiger de maximibelopp som föreskrivs i det momentet. I sådana fall ska de indrivningskostnader som krävs och grunderna för dem specificeras för gäldenären och denne ska upplysas om att beloppet är större än de maximibelopp som annars ska iakttas. Maximibeloppen får emellertid inte överskridas om indrivningen gäller en direkt utsökningsbar fordran.

Om borgenären inte får dra av mervärdesskatt i sin beskattning, får det av gäldenären utöver maximibeloppen krävas ett belopp som motsvarar mervärdesskatten.

10 f §

Tidsgränser för indrivningsåtgärder i samband med andra fordringar än konsumentfordringar

För en ny betalningspåminnelse som avses i 10 e § 1 mom. 1 punkten eller ett nytt betalningskrav som avses i 2–4 punkten i det momentet får indrivningskostnader krävas av gäldenären endast om det har gått minst 10 dagar sedan den föregående påminnelsen eller det föregående kravet avsändes.

För en i 10 e § 1 mom. 5 punkten avsedd förlängning av betalningstiden får indrivningskostnader krävas av gäldenären endast om betalningstiden förlängs med minst 14 dagar.

10 g §

Maximiantal indrivningsåtgärder som berättigar till kostnadsersättning vid indrivning av andra fordringar än konsumentfordringar

Vid indrivning av en och samma fordran som inte är en konsumentfordran får indrivningskostnader krävas av gäldenären för högst två sådana betalningskrav som avses i 5 b §, för högst en tratta och för högst en betalningsupplämningskrav som avses i 10 e § 1 mom. 8 punkten. Om indrivningen av en fordran sker med tratta, får gäldenären dock avkrävas indrivningskostnader för endast ett i detta moment avsett betalningskrav.

Vid indrivning av en och samma fordran som inte är en konsumentfordran får det av gäldenären krävas indrivningskostnader för högst en betalningsplan som avses i 10 e § 1 mom. 6 punkten. Gäldenären får dock avkrävas indrivningskostnader för högst två betalningsplaner, om kapitalet på fordran som ska drivas in överstiger 500 euro.

Indrivningskostnader får krävas av gäldenären för fler betalningskrav, betalningsplaner, trattor och i 10 e § 1 mom. 8 punkten avsedda betalningsupplämningskrav än vad som föreskrivs i 1 och 2 mom., om det funnits särskild anledning till att flera indrivningsåtgärder vidtagits och indrivningsåtgärderna inte kan anses oproportionerliga med beaktande särskilt av fordrans kapital. I sådana fall ska de indrivningsåtgärder som vidtagits specificeras för gäldenären och denne ska samtidigt upplysas om varför det funnits särskild anledning till indrivningsåtgärderna.

10 h §

Gäldenärens totalkostnadsansvar vid indrivning av andra fordringar än konsumentfordringar

För indrivningen av en och samma fordran som inte är en konsumentfordran får det av gäldenären som indrivningskostnader krävas högst följande belopp:

- 1) 250 euro, om fordrans kapital uppgår till högst 500 euro,
- 2) 470 euro, om fordrans kapital överstiger 500 euro, men uppgår till högst 2 500 euro,
- 3) 550 euro, om fordrans kapital överstiger 2 500 euro, men uppgår till högst 10 000 euro,
- 4) 620 euro, om fordrans kapital överstiger 10 000 euro.

Av gäldenären får vid indrivning av fordran som inte är direkt utsökningsbar de faktiska indrivningskostnaderna krävas till ett belopp som överskrider vad som föreskrivs i 1 mom., om indrivningen har varit exceptionellt svår och indrivningsåtgärderna inte kan anses oproportionerliga med beaktande särskilt av fordrans kapital. I sådana fall ska de indrivningskostnader som krävs och grunderna för dem specificeras för gäldenären och den

ne ska samtidigt upplysas om varför kostnaderna överskrider det maximibelopp för totalkostnadsansvaret som annars ska iakttas.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om maximikostnader begränsar inte borgenärens rätt att ta ut standardersättning enligt 10 i §.

För indrivningen av en annan direkt utsökningsbar fordran än en konsumentfordran får det av gäldenären krävas indrivningskostnader till ett belopp av sammanlagt högst 214 euro, eller om en sådan betalningsuppsmaning som avses i 10 e § 1 mom. 8 punkten har använts får indrivningskostnader krävas till ett belopp av sammanlagt högst 314 euro. Indrivningskostnaderna är direkt utsökningsbara till den del som föreskrivs i 10 j § 2–4 mom.

Om borgenären inte får dra av mervärdesskatt i sin beskattning, får det av gäldenären utöver vad som föreskrivs i 1, 2 och 4 mom. krävas ett belopp som motsvarar mervärdesskatten.

10 i §

Standardersättning för indrivningskostnader

Om en betalning som avses i 1 § i lagen om betalningsvillkor i kommersiella avtal (30/2013) är försenad så att borgenären har rätt till dröjsmålsränta, har borgenären rätt att av gäldenären få 40 euro som standardersättning för indrivningskostnaderna. Borgenären har då rätt till ersättning för de indrivningskostnader som avses i 10 § endast till den del deras belopp överstiger standardersättningen.

10 j §

Direkt utsökningsbara indrivningskostnader

Om indrivningen gäller en konsumentfordran som är direkt utsökningsbar, är också de kostnader som borgenären orsakas av indrivningen av fordran direkt utsökningsbara.

Om indrivningen gäller någon annan direkt utsökningsbar fordran än en konsumentfordran, är borgenärens kostnader för indrivningen av fordran direkt utsökningsbara till den del kostnaderna inte överstiger

1) 40 euro för varje försenad betalningspost, om fordran består av sådana betalningar som avses i 10 i §,

2) de maximibelopp för indrivningskostnader för en direkt utsökningsbar konsumentfordran som anges i 10 a § 1 mom., med undantag för 1 och 5 punkten i momentet, i stället för vilka 10 e § 1 mom. 1 och 4 punkten ska tillämpas, om det är fråga om någon annan fordran än en sådan som avses i 1 punkten.

Indrivningskostnaderna är dock med stöd av 2 mom. 2 punkten direkt utsökningsbara upp till sammanlagt högst 65 euro.

Om borgenären inte får dra av mervärdesskatt i sin beskattning, får av gäldenären utöver de maximibelopp som avses i 2 och 3 mom. krävas ett belopp som motsvarar mervärdesskatten. Även det belopp som motsvarar mervärdesskatten är direkt utsökningsbart om själva indrivningskostnaden är direkt utsökningsbar.

13 §

Tvångsmedel

En näringsidkare som bryter mot bestämmelserna i 4, 4 a, 4 b, 5 b eller 7 § när näringsidkaren av en annan näringsidkare driver in en sådan fordran som uppstått i näringsverksamhet, kan förbjudas att fortsätta eller att upprepa ett sådant förfarande. Förbudet ska förenas med vite, om det inte är obehövt av särskilda skäl.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2022.

På en betalningspåminnelse som avses i det 7 § 3 mom. som gällde vid ikraftträdandet av denna lag och som har getts eller sänts till gäldenären före ikraftträdandet tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

På en tratta som avses i den 7 § som gällde vid ikraftträdandet av denna lag och som har sänts till gäldenären före ikraftträdandet tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. En tratta som sänts före ikraftträdandet av denna lag får dock offentliggöras eller anmälas för anteckning i kreditupplysningsregistret först 21 dagar efter att den sänts.

Vid tillämpning av 10 e § 1 mom. 3 punkten beaktas även betalningskrav som lämnats gäldenären för indrivning av samma fordran före ikraftträdandet av denna lag.

Om en ny betalningspåminnelse eller ett nytt betalningskrav som avses i 10 f § 1 mom. har sänts till gäldenären före ikraftträdandet av denna lag, får indrivningskostnader för betalningspåminnelsen eller betalningskravet krävas av gäldenären endast om det har gått minst sju dagar sedan den föregående påminnelsen eller det föregående kravet avsändes.

Vid beräkningen av det maximiantal indrivningsåtgärder som avses i 10 g § beaktas inte det till kostnadsersättning berättigande antal indrivningsåtgärder som vidtagits före den 1 januari 2021.

Vid uträkning av beloppet för de maximikostnader som avses i 10 h § beaktas inte kostnaderna för de indrivningsåtgärder som verkställts före den 1 januari 2021.

Om en direkt utsökningsbar fordran har drivits in före ikraftträdandet av denna lag, är de indrivningskostnader som uppstått direkt utsökningsbara enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 29 april 2022

Republikens President

Sauli Niinistö

Justitieminister Anna-Maja Henriksson